

**TÜRKİYE GELİŞMEKTE OLAN SPOR BRANŞLARI FEDERASYONU
SAMBO HAKEM VE GÖZLEMCİ TALİMATI**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu talimatın amacı, Sambo müsabakalarında görev alacak hakem ve gözlemcilerin görev, yetki ve sorumlulukları ile hakem ve gözlemcilerle ilgili diğer işlemlerde uygulanacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu talimat, hakem kurullarının seçimine, görev ve yetkilerine, çalışma prensiplerine ve sorumluluklarına, spor federasyonu veya il müdürlüklerince düzenlenecek her türlü resmi ve özel müsabakalarda doğacak teknik uyumsuzlukların çözümüne, bu müsabakalarda görev alacak hakemlerde aranacak niteliklere, görevlendirilmelerine, derece yükselmelerine, cezalandırılmalarına, kurs ve seminerlerine, kıyafetlerine, öğretici hakem ve gözlemcilerine ilişkin hükümleri kapsar.

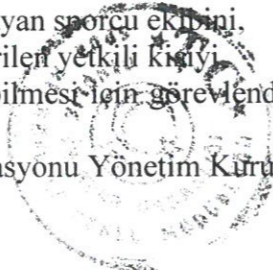
Dayanak

MADDE 3- (1) Bu talimat, 22/4/2022 tarihli ve 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu, 25/7/2024 tarihli ve 32612 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Spor Federasyonları Yönetmeliği ile 12/1/2023 tarihli ve 32071 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Gelişmekte Olan Spor Branşları Federasyonu Ana Statüsü'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Talimatta geçen;

- a) Bakanlık: Gençlik ve Spor Bakanlığını,
- b) ESF: Avrupa Sambo Federasyonunu,
- c) FİAS: Dünya Sambo Federasyonunu,
- ç) Gözlemci: Hakemlerin müsabaka esnasında kurallara uygun, tarafsız ve başarılı bir yönetim gösterip göstermediğinin tespit edilmesi amacıyla, spor federasyonu veya il müdürlüklerince görevlendirilen yetkili kişiyi,
- d) Hakem: Müsabakaların kurallar dahilinde oynanabilmesi için görevlendirilen lisanslı kişiyi,
- e) İl Müdürü: Gençlik ve Spor İl Müdürünü,
- f) İl Müdürlüğü: Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünü,
- g) İl Temsilcisi: Türkiye Gelişmekte Olan Spor Branşları Federasyonunu il temsilcisini,
- ğ) Merkez Hakem Kurulu (MHK): Türkiye Gelişmekte Olan Spor Branşları Federasyonu Merkez Hakem Kurulunu,
- h)Sezon: İlk resmi müsabakaların oynanmasından son resmi müsabakanın oynanmasına kadar geçen süreyi
- ı) Sporcu: Sambo oynayan lisanslı kişiyi,
- i) Spor Federasyonu: Türkiye Gelişmekte Olan Spor Branşları Federasyonunu,
- j) Spor Federasyonu Başkanı: Türkiye Gelişmekte Olan Spor Branşları Federasyonu Başkanını,
- k) Spor Kulübü: Bakanlık ve spor federasyonlarının faaliyetlerine katılmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran özel hukuk tüzel kişilerini,
- l) Takım: Aynı amaca yönelik, görev bakımından birbirini tamamlayan sporcu ekibini,
- m) Temsilci: Spor federasyonu veya il müdürlüklerince görevlendirilen yetkili kişiyi,
- n) Turnuva Başhakemi: Müsabakaların kurallar dahilinde oynanabilmesi için görevlendirilen sorumlu ve yetkili hakemi,
- o)Yönetim Kurulu: Türkiye Gelişmekte Olan Spor Branşları Federasyonu Yönetim Kurulunu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Hakem Kurulları ve Merkez Hakem Kurulu

Hakem kurulları

MADDE 5- (1) Spor federasyonu hakem ve gözlemci faaliyetleri, Merkez Hakem Kurulu ve İl Hakem Kurullarınca yürütülür.

Merkez hakem kurulunun oluşumu

MADDE 6- (1) Merkez Hakem Kurulu; spor federasyonu başkanının onayı ile oluşturulur. Kurul; bir başkan ve dört üye olmak üzere beş üyeden oluşur. Boşalan kurul üyeliğine merkez hakem kurulu başkanının teklifi, spor federasyonu başkanının onayı ile atama yapılır.

Merkez hakem kurulunun görev süresi

MADDE -7 (1) Merkez Hakem Kurulunun görev süresi spor federasyonu başkanının görevden ayrılması ile kendiliğinden sona erer.

(2) Yeni kurul seçilinceye kadar eski kurul görevine devam eder

Merkez hakem kurulu üyeliğinin sona ermesi

MADDE 8- (1) Merkez hakem kurulu üyeliği;

- a) Spor federasyonu başkanının onayı,
- b) Üyelerin özürsüz olarak üst üste üç toplantıya katılmamaları,
- c) Üyenin istifası,
- ç) Kurul üyeliği niteliklerinin kaybedilmesi halinde sona erer.

Merkez hakem kurulu üyelerinde aranacak şartlar

MADDE 9- (1) Merkez Hakem Kurulu üyeliğine atanacaklarda aşağıda belirtilen şartlar aranır:

- a) T.C. vatandaşı olmak,
- b) En az lise mezunu olmak,
- c) Spor kulüplerinin Sambo spor dalında faal yönetici, antrenör veya sporcu olmamak,
- ç) 13/7/2019 tarihli ve 30830 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Spor Disiplin Yönetmeliği ve ilgili disiplin/ceza mevzuatı kapsamında ceza almamış olmak.

Merkez hakem kurulunun çalışma şekli, toplantılar ve kararların alınması

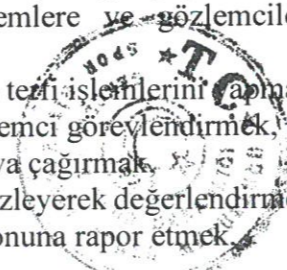
MADDE 10- (1) Merkez Hakem Kurulu üyeleri kendi aralarında görev bölümü yaparak bir başkan ve sekreter seçer. Diğer üyeler sicil işlemlerini düzenler. Sekreter, kurulun yazışmalarını ve başkanın vereceği diğer işleri yapar. Sicil işlemlerini yapan üyeler, tüm hakemlerin sicil işlemlerini düzenler ve takip ederler.

(2) Merkez Hakem Kurulu gerek görüldüğü durumlarda üyelerin çoğunluğu ile toplanır, kararlar oy çokluğuyla alınır. Oyların eşit olması halinde başkanın oyu esas alınır. Alınan kararlar, karar defterine yazılır ve üyelerce imzalanır.

Merkez hakem kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 11- (1) Merkez Hakem Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Müsabaka kuralları ile ilgili her türlü değişiklik ve yorumların, konuyla ilgili yayınların en kısa süre içerisinde illere, spor kulüplerine, antrenörlere, hakemlere ve gözlemcilere duyurulması ile uygulanmasını sağlamak,
- b) Hakemlerin yetiştirilmesini sağlamak, klasmanlarını belirlemek ve tezi işlemlerini yapmak,
- c) Spor federasyonunca düzenlenen müsabakalarda hakemler ve gözlemci görevlendirmek,
- ç) Ulusal hakem sınavı açmak ve durumu uygun olan hakemleri sınava çağırarak,
- d) Müsabakalarda görevlendirilen hakemleri, gözlemciler vasıtasıyla izleyerek değerlendirmek, kurallara ve spor anlayışına aykırı davranan hakemleri spor federasyonuna rapor etmek,
- e) Gözlemcilerin yetişmesini sağlamak ve klasmanlarını belirlemek,

- f) 13/7/2019 tarihli ve 30830 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Spor Disiplin Yönetmeliğine göre suç sayılan davranışlarda bulunan hakemler hakkında soruşturma yapmak, idari tedbirleri almak ve gerektiğinde bu hakemlerin cezai işlemleri için spor federasyonu yönetim kuruluna sevk etmek,
- g) Hakemlerin gözlem raporları, bilgi fişleri, dosyalarının ve hakem bilgi formunun düzenli tutulmasını sağlamak,
- ğ) Eğitim faaliyetlerinde her kademedeki gözlemci, hakem ve öğretici hakemlere görev vermek,
- h) Yabancı ülkelerde düzenlenen resmi ve özel müsabakalarla seminerlere gönderilecek hakem, başhakem, öğretici hakem ve gözlemcileri belirlemek,
- ı) Öğretici hakem ve gözlemcileri belirlemek,
- i) İl hakem kurullarının çalışmalarını takip etmek,
- j) İl hakem kurullarının itiraz ve başvurularını incelemek ve bir ay içerisinde karara bağlamak,
- k) Seminerler düzenlemek ve gerektiğinde bu seminerlere uluslararası hakem, eğitici ve öğretici davet edilmesini spor federasyonuna teklif etmek, yıllık plan ve programlar yapmak,
- l) İl müdürlüklerinden gelen istekleri değerlendirerek hakem yetiştirmek üzere kurs ve seminer açılmasına karar vermek ve bu konuda spor federasyonuna teklifte bulunmak,
- m) Açılacak kurs ve seminerlerde görev alacak öğretici hakemleri tespit etmek, eğitim programlarını ve eğitim dokümanlarını, sınav sorularını hazırlamak ve eğitim programlarının uygulanmasını sağlamak,
- n) Hakemlerin yazılı başvurularını incelemek, karara bağlamak ve cevaplamak,
- o) Müsabaka yönetimiyle ilgili itirazlarda kesin karar vermek,
- ö) Hakemlerin belirlenen kıyafetlerle müsabaka yönetmelerini sağlamak,
- p) Diğer kurum, kuruluş ve spor kulüplerinin kendi tesislerinde yapacakları turnuvalarda hakem görevlendirmek,
- r) İl Hakem Kurulu kararlarına karşı yapılan itirazları incelemek ve sonuca bağlamak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İl Hakem Kurulu

İl hakem kurulu

MADDE 12- (1) Hakem sayısı on ve daha fazla olan illerde il hakem kurulunun oluşturulması zorunludur. İl hakem kurulu üç kişiden oluşur.

(2) İl Hakem Kurulu olmayan illerde il hakem kurulunun görevleri il temsilciliğince yürütülür.

İl hakem kurullarının oluşumu

MADDE 13- (1) İl hakem kurulu; en az on hakemin bulunduğu illerde il temsilcisinin uygun görüşü ve il müdürünün onayı ile oluşur. İl hakem kurulunun başkanı il temsilcisidir.

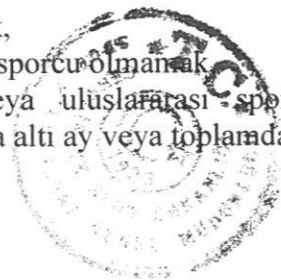
İl hakem kurullarının çalışma usulleri

MADDE 14- (1) İl temsilcisi, kurulu her zaman toplantıya çağırabilir. İl hakem kurulu çoğunlukla toplanır, kararlar toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oyların eşit olması halinde, başkanın oyu esas alınır. Kararlar, karar defterine yazılır ve üyelerce imzalanır.

İl hakem kurulu üyelerinde aranacak şartlar

MADDE 15- (1) İl hakem kurulu üyelerinde aranacak nitelikler şunlardır:

- a) T.C. Vatandaşı olmak,
- b) En az lise veya dengi okul mezunu olmak,
- c) En az iki yıllık il hakemi olmak ve bu görevini devam ettiriyor olmak,
- ç) Spor kulüplerinin Sambo spor branşında faal yönetici, antrenör veya sporcu olmamak,
- d) Tahkim Kurulu, Bakanlık spor disiplin kurulları, ulusal veya uluslararası spor federasyonlarının disiplin kurullarından son beş yıl içerisinde bir defada altı ay veya toplamda bir yıl hak mahrumiyeti cezası almamış olmak,

İl hakem kurullarının görev süresi

MADDE 16- (1) İl hakem kurullarının görev süresi il temsilcisinin görev süresi kadardır. Ancak, il temsilcisi gerektiğinde kurul üyelerinin değiştirilmesi hususunda il müdürüne teklifte bulunabilir.

İl hakem kurullarının görev ve yetkileri

MADDE 17- (1) İl hakem kurullarının görev ve yetkileri şunlardır:

- a) İldeki hakemlerin kimlik bilgilerini, görevlendirilmelerini, gözlemci raporlarını ve yönettikleri müsabakalarla ilgili bilgileri hakem dosyalarında bulundurmak ve düzenli olarak tutmak,
- b) Gelişim semineri açmak ve açılmasını sağlamak, nazari ve uygulamalı çalışmalar düzenlemek, aylık eğitim ve değerlendirme toplantıları yaparak hakemlerin gelişmelerini sağlamak,
- c) Gözlemcilik görevi yapabilecekleri belirlemek, bunları eğitmek, hakem ve gözlemciler ile ilgili işlemlerin sağlıklı bir şekilde yürütülmesini sağlamak,
- ç) Aday hakemlerin denemelerini yaparak başarılı olan aday hakemlerle ilgili evrakların, il hakemliğine terfi için sezon sonuna kadar spor federasyonuna gönderilmesini sağlamak,
- d) İl hakemliğinden ulusal hakemliğe terfi şartları taşıyan il hakemleri ile ilgili evrakların sezon sonuna kadar spor federasyonuna gönderilmesini sağlamak,
- e) İlde düzenlenen müsabaka ve turnuvalarda turnuva başhakemi, hakemler ve gözlemci görevlendirmek,
- f) Hakemlerle ilgili gerekli bütün bilgilerin zamanında spor federasyonuna gönderilmesini sağlamak,
- g) İhtilafı müsabakaların sonuçları hakkında birinci derecede karar vermek ve itiraz halinde kesin karar için itirazı Merkez Hakem Kuruluna göndermek,
- ğ) Hakemlerin il müsabakalarında oyun kurallarını uygulaması sırasında ortaya çıkacak hatalar hakkında karar vermek,
- h) Merkez Hakem Kurulunca verilecek hakemlikle ilgili diğer işleri yapmak,
- ı) Oyun kurallarının uygulanması esnasında doğabilecek tereddütlerin giderilmesi için Merkez Hakem Kurulunun görüşüne başvurmak.

İl hakem kurulu üyeliğinin sona ermesi

MADDE 18- (1) İl hakem kurulu üyeliği aşağıda belirtilen durumlarda sona erer:

- a) İl temsilcisinin görevinin sona ermesi,
- b) Üyenin istifa etmesi,
- c) Üyelerin özürsüz olarak üst üste üç toplantıya katılmaması,
- ç) Kurul üyeliği niteliklerinin kaybedilmesi.

İl hakem kurulunun toplanması

MADDE 19- (1) İl hakem kurulları en az ayda bir defa toplanır. Bunun dışında il temsilcisi tarafından her zaman toplantıya çağrılabilir.

İl hakem kurulu üyelerinin görev yasağı

MADDE 20- (1) İl hakem kurulu üyelerinin antrenör, sporcu olmaları, spor kulüplerinde ve spor kulübü yönetim kurullarında görev yapmaları yasaktır. Üyeler, faaliyetler hakkında basın açıklaması yapamaz, demeç veremez, müsabaka sonuçlarını açıklayamazlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Hakemlik

Hakemlik dereceleri

MADDE 21- (1) Hakemlik dereceleri şunlardır:

- a) Aday hakem,

- b) İl hakemi,
- c) Ulusal hakem,
- ç) Uluslararası hakem.

Hakem olabilme şartları

MADDE 22- (1) FIAS'ın belirlediği Sambo oyun kurallarına göre müsabakaları yönetmek için hakem kursuna ve seminerine katılmak ve başarılı olmak gerekir. Hakem kurs, seminer ve sınavlarına ilişkin usul ve esaslar ayrıca talimatla belirlenir. Aday hakem olacaklarda aranacak şartlar şunlardır:

- a) T.C. vatandaşı olmak,
- b) En az lise ve dengi okul mezunu olmak,
- c) 18 yaşından büyük olmak,
- ç) Sağlık durumunun hakemlik yapmaya elverişli olduğunu doktor raporu ile belgelendirmiş olmak veya beyan etmek,
- d) Düzenlenen kurslar sonunda yapılan sınavlarda başarılı olmak,
- e) Tahkim Kurulu, Bakanlık spor disiplin kurulları, ulusal veya uluslararası spor federasyonlarının disiplin kurullarından son beş yıl içerisinde bir defada altı ay veya toplamda bir yıl hak mahrumiyeti cezası almamış olmak,
- f) Kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile; Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, terörün finansmanı, kaçakçılık, nefret ve ayrımcılık, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, fuhuş, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, şike veya teşvik primi, kanuna aykırı olarak spor müsabakalarına dayalı bahis ve şans oyunlarını oynatma, oynatılmasına yer ve imkân sağlama, reklamını yapma, para nakline aracılık etme veya 22/4/2022 tarihli ve 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun 20 nci maddesine muhalefet etme suçlarından mahkûm olmamak.

Aday hakem

MADDE 23- (1) Aday hakemlerin denemeleri bağlı buldukları il müdürlüklerinde yapılır. Aday hakemlik süresi en az bir yıldır. Bu sürenin başlama tarihi ilgilinin il müdürlüğüne yazılı olarak adaylığının bildirildiği tarihtir. Üç yıl içerisinde terfi edemeyen adayların hakemliği sona erer.

İl hakemi

MADDE 24- (1) Aday hakemlerin il hakemliğine terfi edebilmeleri için; adaylık süresi içinde her kategoride (tek erkek ve tek bayan kategorilerinde, büyükler ve küçükler olmak üzere) en az beş defa başhakemlik yapıldığına dair Turnuva Başhakemlerinin müsabaka sayıları ile ilgili raporları dikkate alınarak il hakem kurulunca belirlenen adaylara ilişkin teklifleri Merkez Hakem Kuruluna gönderilir. Merkez Hakem Kurulu gerekli inceleme ve değerlendirmeleri yaptıktan sonra durumu uygun olan hakemleri il hakemliği derecesine yükseltir.

Ulusal hakem

MADDE 25- (1) İl hakemi olarak en az üç yıl faal hakemlik yapan ve bu sürede spor federasyonunca düzenlenen müsabakalarda her kategoride en az on defa başhakem olarak görev alan hakemler, ulusal hakemlik için Merkez Hakem Kurulunca düzenlenecek olan sınavlara çağrılırlar. Bu hakemlerin, Merkez Hakem Kurulunca yapılacak yazılı, sözlü ve uygulamalı sınavların sonunda ortalama 100 puan üzerinden 70 puan almaları gerekir. Sınavla ilgili gerekli açıklama ve kurallar sınav öncesi sınav talimatı ile belirlenir. Sınava iki kez çağrıldığı halde mazeretsiz katılmayan veya sınavda başarısız olan hakemler iki yıl sınava katılamazlar.

Uluslararası hakem

MADDE 26- (1) FIAS ve ESF Uluslararası hakem adayları, ulusal hakem olarak en az üç yıl faal hakemlik yapan ve bu sürede en az yirmi kez spor federasyonunca düzenlenen müsabakalarda görev alan ve başarılı olan hakemler uluslar arası hakemlik için FİAS, ESF ve Merkez Hakem Kurulunca düzenlenecek olan sınava çağrılırlar. Bu hakemlerin, Merkez Hakem Kurulunca yapılacak yazılı, sözlü ve uygulamalı sınavların sonunda ortalama 100 puan üzerinden 80 puan almaları gerekir. Sınavla ilgili gerekli açıklama ve kurallar sınav öncesi sınav talimatı ile belirlenir. Sınava iki kez çağrıldığı halde mazeretsiz katılmayan veya sınavda başarısız olan hakemler iki yıl sınava katılamazlar.

(2) Adayların, seçtikleri Türkçe, İngilizce, Fransızca veya Almanca dillerinden birinden yeterli başarıyı göstermeleri (YDS, YÖKDİL veya eşdeğeri sınavlardan en az 50 puan almaları) bu sınavlara girme hakkı olmayanlar için spor federasyonunun belirleyeceği, dil eğitimi veren üniversite, lisan okulu ve benzeri resmi kurumlar tarafından (özel dersaneler hariç) kamu personeli dil sınavı ve üniversite dil sınavı seviyesinde yapılan sınavlarda başarılı olmaları ve söz konusu sınavların sonuçlarının geçerlilik sürelerinin dolmamış olması gereklidir.

Turnuva başhakemi

MADDE 27- (1) Turnuva başhakemi, Merkez Hakem Kurulunca kurul üyeleri veya uluslararası ve ulusal hakemler arasından belirlenir. Merkez Hakem Kurulu üyeleri uluslararası müsabakalar hariç müsabaka yönetemezler. Zorunlu hallerde turnuva başhakemliği görevi il hakemlerine de verilebilir.

Öğretici hakem

MADDE 28- (1) Öğretici hakemler, ulusal veya uluslararası hakem olarak görev alan hakemler arasından Merkez Hakem Kurulunca belirlenir.

Yurtdışında görev yapan hakemlerin uymaları gereken esaslar

MADDE 29- (1) Geçici bir süre için yurtdışında yaşayan hakemler spor federasyonundan izin almak kaydı ile buldukları ülkede görev yapabilirler. Ancak, yurtdışı müsabakalarında görev verilen hakemler, görevlerini takiben on beş gün içerisinde spor federasyonuna rapor ve istenildiğinde diğer hakemlere seminer vermek zorundadırlar. Zamanında rapor ve seminer vermeyen hakemlerin yurt dışında görevlendirilmeleri askıya alınır.

Hakem lisansları

MADDE 30- (1) Hakem lisansları spor federasyonunca verilir. Lisanslar hakem terfi ettikçe yenilenir. Lisanslarını kaybeden hakemlerin yeni lisansları hakeme ait yeterli bilgileri içeren dilekçelerinin resmi yolla spor federasyonuna ulaşması halinde verilir. Yabancı ülke spor federasyonlarından hakemlik lisansı olanların denkliğini Merkez Hakem Kurulu karara bağlar.

Hakemlerin lisanslarının iptali ve yenilenmemesi

MADDE 31- (1) Merkez Hakem Kurulunca ceza kuruluna sevk edilen ve cezaları kesinleşen hakemlerin ve iki yıl üst üste mazeretsiz ve izinsiz lisansını vize ettirmeyen hakemlerin lisansları iptal edilir.

(2) Hakem ve başhakemlerin lisansları aşağıda belirtilen durumlarda yenilenmez:

- İstifa etmek,
- Hakem olabilme şartlarından birini kaybetmek,
- Haysiyet ve onur kırıcı davranışlarda bulunmak,
- Gerçeğe uygun olmayan rapor tanzim etmek veya raporu gizlemek, taraflardan maddi ve manevi menfaat temin etmek.
- Müsabakalardaki olayları bir tarafın lehine örtbas etmek.
- Spor federasyonu aleyhinde basın ve yayın yoluyla suçlamalarda bulunmak.

f) Tahkim Kurulu, Bakanlık spor disiplin kurulları, ulusal veya uluslararası spor federasyonlarının disiplin kurullarından son beş yıl içerisinde bir defada altı ay veya toplamda bir yıl hak mahrumiyeti cezası almış olmak,

g) Sambo camiası ile müsabakalar hakkında gazete, dergi, internet, radyo, TV gibi benzeri görsel ve yazılı basına izinsiz açıklama yapmak, yayın ve yayımını sağlamak.

Hakem lisanslarının vizesi

MADDE 32- (1) Hakem lisansları her sezon başında Merkez Hakem Kurulu tarafından yapılacak seminer sonrasında vize edilir. Lisansları vize edilen hakemlere o sezon yapılacak müsabakalarda görev verilir.

Hakem lisanslarının vize edilmemesi

MADDE 33- (1) Spor federasyonu müsabakalarında görevlendirildiği halde geçerli mazeret bildirmeden bir yıl içinde üç defa göreve gelmeyen, il hakem kurulunca o sezon içerisinde spor federasyonuna teklifleri yapılmayan, yapılacak olan seminerlere katılmayan ve/veya klasman sınavlarına girmeyen hakemlerin vizeleri yenilenmez.

Vize edilmeyen lisanslara itiraz süresi

Madde 34- (1) Herhangi bir nedenle vize edilmeyen lisanslar için itiraz süresi kararın tebliğ tarihinden itibaren bir aydır. İtirazlar yazılı olarak yapılır, sözlü yapılan itirazlar dikkate alınmaz.

Hakemlik görevine ara verilmesi

MADDE 35- (1) Herhangi bir nedenle hakemlik görevine ara vermek isteyen hakemler, bu durumu il hakem kurullarına yazılı olarak bildirirler. İl Hakem Kurulu hakemlerin özürlerini ve bu kişiler hakkındaki görüşlerini Merkez Hakem Kuruluna bildirir. Merkez Hakem Kurulu özürleri kabul edilen hakemlerin hakemliğine bir yıl ara verir. Tekrar göreve dönmek isteyen hakemler yazılı olarak bağlı buldukları ilin il hakem kuruluna veya il temsilciliğine başvuruda bulunurlar. İl Hakem Kurulları veya il temsilcisi ilgili hakemin başvurusunu Merkez Hakem Kuruluna iletir, uygun görüldüğü takdirde hakem aynı kategoriden göreve başlayabilir.

Hakemlerin görevlendirilmesi

MADDE 36- (1) Hakem görevlendirmeleri aşağıda belirtilen hususlar dikkate alınarak yapılır;

a) Spor federasyonuna bağlı olarak gerçekleştirilen tüm müsabakalarda o sezon için vizesi yapılmış hakemler arasından turnuva başhakemi ve hakemler görevlendirilir.

b) Turnuva başhakemi ve hakemler spor federasyonu faaliyetlerinde Merkez Hakem Kurulunca, il içi faaliyetlerde ise il hakem kurullarınca görevlendirilir.

c) Spor federasyonu faaliyetlerinde Merkez Hakem Kurulunun olmadığı durumda spor federasyonu başkanı tarafından görevlendirme yapılır. İl içi faaliyetlerde il hakem kurulunun olmadığı durumda ise il temsilcisi başhakem ve hakemlerin görevlendirmelerini yapar.

ç) Spor federasyonu faaliyet programında yer almayan özel organizasyonlarda görevlendirilecek hakem ve başhakemlere ödenecek ücretler müsabakayı düzenleyen spor kulübü veya organizatör tarafından karşılanır. Bu ücretler spor federasyonunca resmi müsabakalar için belirlenen ücretlerin altında olamaz.

d) Organizasyondaki, başhakem, müsabaka hakemi, masa hakemi, teknik hakemlerinin görev dağılımı turnuva başhakemi tarafından yapılır.

Hakemlerin yapması gereken işler

MADDE 37- (1) Başhakemler ve hakemler aşağıda belirtilen görevleri yürütürler:

a) Hakemlerin müsabaka öncesi görevleri şunlardır:

1) Müsabaka programında belirtilen görevlilerle birlikte, salonun fiziki şartlarını, sıcaklığını, hakem masasını, sahanın müsabaka düzenlenecek kategoriye göre ölçülerinin ve materyallerinin (küçükler veya büyükler) müsabakaya uygun olup olmadığını kontrol etmek,

- 2) Müsabaka ve masa hakemlerini belirlemek,
  - 3) Kronometre, kalem ve skor kâğıtlarını hazırlamak,
  - 4) Sporcuların kıyafetlerini denetlemek, reklam ve tanıtım yasaklarına uygunluğunu sağlamak,
- b) Hakemlerin müsabaka anında görevleri:
- 1) Sporcuların lisanslarını kimlikleriyle birlikte kontrol etmek,
  - 2) Kura atışına göre servis sırası ve bölge seçimini belirlemek,
- c) Hakemlerin müsabaka sonunda görevleri:
- 1) Maçın sonucunu yüksek sesle duyurmak,
  - 2) Maçın sonucunu skor kâğıdı ile birlikte turnuva başhakemine teslim etmek.
- (2) Spor federasyonu faaliyetlerinde turnuva başhakemi müsabakanın bitiş tarihinden itibaren üç gün içerisinde belgelerle birlikte müsabaka raporunu spor federasyonuna, il müsabakalarında ise il müdürlüğüne teslim eder.

Hakem klasmanları

MADDE 38- (1) Hakemler, lisanslı ve lisansını her yıl vize ettirmiş olmaları şartıyla müsabakaları oyun kurallarına göre yönetmeye yetkili kişilerdir. Hakemlerin bir müsabakayı yönetebilmeleri için hakem kurulları tarafından tayin edilmeleri gerekir. Hakemlere kayıtlı oldukları ilin dışında görev verilebilir. Hakemler için Merkez Hakem Kurulu tarafından bir klasman belirlenmesi yapılır.

(2) A klasmanında, uluslararası hakemler ve yapılacak klasman sınavında 80 – 100 arası puan alan ulusal hakemler ve il hakemleri yer alır. Bu hakemler uluslararası ve ulusal düzenlenen tüm müsabakalarda görev alabilirler.

(3) B klasmanında, klasman sınavında 60 – 79 arası puan alan ulusal hakemler ve il hakemleri yer alır. Bu hakemler, spor federasyonu ve il temsilciliğince düzenlenen müsabakalarda görev alabilirler.

(4) C klasmanında, klasman sınavında 60'ın altında puan alan hakemler ile aday hakemler yer alır. Bu hakemler, il müsabakalarında görev alabilirler.

(5) Sezon içerisinde hakemlerin performansına göre Merkez Hakem Kurulu klasman hakemlerini kendi klasmanının dışında da görevlendirebilir.

Hakem klasmanı belirlenirken göz önüne alınacak esaslar

MADDE 39- (1) Merkez Hakem Kurulu, klasman belirlenmesini sezon öncesi düzenlenen gelişim seminerine katılan hakemlerin, kural bilgisi sınavı 50, müsabaka yönetme performansı 40, Merkez Hakem Kurulunun takdir değerlendirmesi 10 puan olmak üzere toplam 100 puan üzerinden değerlendirerek yapar.

Hakem kıyafetleri

MADDE 40- (1) Hakem kıyafetleri FIAS yönergesinde belirtildiği üzere spor federasyonunca belirlenir. FIAS, ESF ve spor federasyonunca belirlenen amblem, sembol ve kıyafetlerin müsabakalar süresince Başhakem ve hakemler tarafından kullanılması mecburidir.

Hakemlerin denetlenmesi

MADDE 41- (1) Hakemlerin denetlenmesi müsabakalarda spor federasyonu tarafından görevlendirilen hakem gözlemcileri tarafından yapılır. Merkez Hakem Kurulu, turnuva başhakemi ve hakemlerini denetlemekle görevlidirler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gözlemciler

Gözlemciler

MADDE 42- (1) Spor federasyonunca düzenlenecek yarışmalarda Merkez Hakem Kurulunun kararı ve spor federasyonunun onayı ile yarışmalarda görevli hakemlerin yarışma yönetimi sırasında uluslararası oyun kurallarına ve yönetmeliklere uygun, tarafsız ve başarılı bir yönetim gösterip, göstermediğini denetlemek ve tespit etmek üzere gözlemci hakem görevlendirilir. Ancak bu görevlendirmede gözlemci hakemlerin denetleyecekleri hakemlerle aynı ya da

onlardan üst derecede olmaları esastır. Gözlemci hakemler yarışmalarda Merkez Hakem Kurulunu denetleyemezler.

(2) Gözlemci hakemler, yarışmalara ve hakemlere hiçbir şekilde müdahale etmeden yarışmaları izlerler, sadece uygun zamanlarda müsabaka kâğıtlarını turnuva başhakeminden isteyerek inceleyebilirler. Gözlemci hakemler, başhakem ve hakemler hakkındaki izlenimlerine ilişkin raporlarını yarışmaların bitiminden itibaren üç gün içinde spor federasyonuna göndermek zorundadırlar.

Gözlemcilerin nitelikleri

MADDE 43- (1) Gözlemci görevlendirmeleri, spor federasyonu faaliyetlerinde Merkez Hakem Kurulunca, il faaliyetlerinde il hakem kurulunca yapılır.

(2) Gözlemcilerde aranacak nitelikler şunlardır:

- Temel gözlemcilik kursunu başarıyla tamamlamış olmak,
- 30 yaşından küçük olmamak,
- Kurs ve seminerlere katılmış olmak,
- Yapılan sınavda başarılı olmak.

Gözlemci klasmanları ve görevlendirmeler

MADDE 44- (1) Gözlemci klasmanı sınavları Merkez Hakem Kurulunca yapılır. Her yıl yapılan bu sınavların sonuçları en yüksek puan alandan başlamak üzere, A, B ve C hakem klasmanları esas alınarak değerlendirilir ve kazananlara spor federasyonunca gözlemci tanıtma kartı verilir.

(2) Spor federasyonu tarafından düzenlenecek müsabakalarda (A) klasmanına haiz olanlar öncelikle görevlendirilirler.

(3) İl müdürlüklerince düzenlenecek müsabakalarda gözlemcilik yapacaklarda klasman aranmaz.

ALTINCI BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Talimatta yer almayan hususlar

MADDE 45- (1) Bu Talimatta yer almayan hususlar hakkında mevcut kanun, yönetmelik, genelge ve uluslararası kurallara göre Yönetim Kurulu karar verir.

Yürürlük

MADDE 46- (1) Bu Talimat Bakanlığın internet sitesinde yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 47- (1) Bu talimat hükümlerini Türkiye Gelişmekte Olan Spor Branşları Federasyonu Başkanı yürütür.

